

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »

Los suscriptores del interior reciben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. 15 cénts.

Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

**Inauguració de la
temporada teatral catalana de 1895-96
en lo Teatro Romea**

La inauguració de la present temporada en lo teatro Romea, revesteix aquest any doble caracter d'aconteixement; enclou en sí, lo de la obertura, y 'ns recorda alhora l'obra realisada pel geni del eminent fundador en Frederich Soler.

La Empresa, quina direcció ha de regir la bona marxa de la nova campanya, ha demostrat ja, en lo poch que ha deixat entreveure, haverse identificat be en la seva missió de continuar dignament la marxa próspera de nostre teatro. Lo quadro de companyia es complert; las obras novas, abundants; y 'l repertori de la casa es rich. Tot lo qual forma una base segura de bons resultats.

Per nostra part, secundarém en tot quant nos sia possible en bé y prosperitat de la nostra escena.

A conseguir aquest objecte, sacrificarém sempre tota mira particular, com podém demostrarho ab l'acort prés per nostra Redacció, desistint de presentar aquest any alguna de las obras que teniam intenció, ja que aixó te de deixarnos lo camp d' acció mes independent, sense entorpiment d' envejias, egoismes y restringidas proteccions, que tothom sab bé, quan difícil es exercir d'autor y crítich alhora.

Venim per lo tant, com sempre, soldats lliures del nostre sou, á defensar llealment lo que aixís s' ho mereixi, á aplaudir al qu' en sia digne, á alentar al que, comensant, nos demostri que pot arribar á donar gloria, y á censurar al que se 'n fassi de debó objecte, ja qu' essent aquesta la part que més nos dol utilitzar, sols recurrim á ella, com ho tenim demostrat, obligats á retornar pera 'l bon nom y dignitat de nostra literatura.

Empresas, autors, actors, públich y totas aquellas parts essencials quin conjunt total forma lo teatro de nostra terra, trovarán en nosaltres, la imparcialitat que 'n tan bon lloch nos ha colocat ab los cinch anys que constantment venim dedicantnos en aquest trevall, desde la fundació de la primera revista d' aquesta índole, tan prósperament continuada en los quatre anys de vida ab que conta ja Lo TEATRO REGIONAL.

J. XIMENO PLANAS.

GALERIA ARTÍSTICA

¿Dirá que sí?

Teatro Catalá

LAS DEU EN PUNT Y... NUBLADO

Sarsuela en un acte, en vers, lletra de D. Joaquim Montero, música dels mestres Fando y Fita. Estrenada la nit del 16 del corrent en lo Jardí Espanyol.

L'actor Sr. Montero ja 'ns tenia demostrat, ab altres obretas que ha donat al teatro, bona disposició pera la confecció del mateix art qu'ell ab tant acert executa.

La que s'estrenà aquest dia, es un quadret abundant en tipos ben trovats y profusa combinació d'incidentes cómichs de bon efecte.

La execució siguié bona, estant á càrrech de companys del autor que demostraren haber agafat l'obra ab carinyo.

Lo Sr. Colomer va fer un americá catalá, molt ben encaixat. Aixís mateix acertaren sos respectius personatjes las senyoras Guerra, Martí y Castillo y los senyors Roca, Gil, Montero y Escribá.

L'autor siguié demanat ab grans aplausos tres ó quatre vegadas al final de la representació.

Indefinidas

Si la vida es un misteri
com mostra lógica, clara,
¿per qué ab nostre poch criteri
l'hem de fer més tosca encara?

Ja no sé 'l que honra ó deshonra,
en aquest mon de per riurer,
puig hi ha en ell qui hi viu sense honra
y qui ab honra no hi pot viurer.

Si aquell que tot, tot ho ordena,
un jorn la mort abolia,
el que agonitzés de pena,
sense la mort, ¿qué faria?

Quan de la vida ab recansa
l'últim sospir exalém,
lo pensament que deixém
darrer, diu que 's la esperansa.

¿Qui sab! potsé est pensament
ab nostre mort no fineix,
y es l'esperit, que segueix
desitjant eternament.

Perque al está entre nosaltres
Crist, aymeus los uns als altres,
nos digué,
si ja en aquell temps, sabia
que un vil traïdor se 'l vendria,
pe 'l diné?

V. COTS SAMON.

Viure per veure

Al moment que varem llegir lo trist plany llensat al públich per lo ilustre poeta Mossén Verdaguer, descobrintnos sa situació aflictiva nos ferem ressó d'ell, y 'ns proposarem seguir ab interés las revelacions que indubitablement habian de venir.

Avuy, tenint á la vista las cartas donadas á llum per l'insigne autor del poema de mes vol ab que conta la literatura catalana, y creyent enterats als nostres llegidors de tot lo referent al assumpto per lo molt que s'ha debatut en la premsa local diaria y en la de Madrid, las circunstancias nos portan, per deber y per simpatía, á donar opinió respecte á tan singular cas.

De tot lo que s'ha vingut alegant, resulta que Mossén Verdaguer es una persona honrada y un sant sacerdot, que ha caigut víctima del seu zel, merces á la influencia de enemichs poderosos als quals feya enveja y nosa en lo càrrech que d'anys ocupaba á casa del Sr. Marqués de Comillas. Las calumnias escampadas vergonyosament contra lo gran poeta no han sigut per ningú sostingudas ab lo cap alt, y no mes hi ha hagut atreviment pera marcarlo ab la nota de boig. Per los efectes que los contraris semblan proposarse, ja ni ha prou ab lo trevall fet; ab la calumnia escampada, pot quedar en molts ánimos sembrada la llavor del dupte y la nota de locura que caritativament li tiran al damunt, porta involucrada en sí, la mort civil.

Pero no desanimi lo gran poeta, aquesta plana de dol del llibre de sa vida será lo floró mes resplendent de sa inmarcessible corona de gloria.

De las especies en contra d'ell escampadas, cap á surtat, totas ellas han anat á morir esclafadas contra 'l mur resistent de sa virtut acrisolada, y en quant á la falta de judici, no es boig lo qui 's defensa ab la série de cartas escrites severament, qual fina y correcta prosa está al nivell dels versos que centenars de voltas hem saborejat ab fruició.

Posi treva l'home al seu just dolor, y entoni lo poeta los cants d'altras vegadas; la confusió, l'anonadament dels seus perseguidors, vindrá ab la publicació del poema que te en estudi y del qual hem llegit ja hermosíssims fragments.

La poesia es lo consol del ánima y al qui canta com Mossén Verdaguer no pot faltarli may la pau del cor ni la admiració dels verdaders amants de lo bell.

Y ja sonará l'hora de la justícia.

Viurer per veure.

J. B. S.

Servey de fora

CASTELLVELL.—Diumenge a la nit en lo teatro de aquesta població se posá en escena lo drama de Soler *Las francesillas*.

En los intermedis cantá ab molt ajust algunas composicions lo celebrat coro «La Amistat».—S.

MANRESA.—En la Cerveseria Suissa, dissapte a la nit se representá la sarsueleta *¡Per una solfa!* y diumenge s' hi doná una representació de la pessa *A ca la modista*.—T.

SABADELL.—Diumenge a la tarde la funció que doná la important companyia que dirigeix D. Frederich Parrenyo, acabá ab la bonica comedia de C. Gumá *Ensenyansa superior*.—Ll.

SANT CELONI.—Durant la passada Festa Major, en lo teatro Eurípides s' han donat algunas representacions en quins despenyos han sobresurtit la discreta primera actriu donya Carme Gumá y 'ls aficionats senyors Masvidal, Pol, Rovira y Matas.

Se posaren en escena lo preciós drama *La flor de la montanya* y las bonicas pessos *Als peus de rostre* y *Dos carboners*.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Diumenge passat se despedí la companyia que dirigeixen los actors senyors Tressols y Miquel, posant en escena, á més de obras castellanas, *Un viatge de boda* y *Lo que no vulgas per tu*, que foren molt aplaudidas per la numerosa y escullida concurrencia que omplía l' espayós teatro.

Pera demá diumenge actuará una companyia de sarsuela, de la que 'n forma part el conegut barítono don Manuel Carbonell.—R. S.

GRANOLLERS.—La Festa Major no ha estat del tot concorreguda com los demés anys.

Las companyias que han actuat en los teatros de «La Unión Liberal», «Casino» y «Centro Católico», representaren respectivament sarsuelas castellanas, óperas italianas y comedias castellanas. De la execució dech dir que han sigut passables, no dich regulars perque potser vindria dia que per dir que ho han fet bé no sabriam com calificarho.

Además, en lo «Casino», «El Jardín» y «Unión Liberal», las orquestas Cotó, Escalas y Fatxendas, tocaren algunas pessos de concert que atragué moltíssima concurrencia. En aquestas societats se donaren balls é igualment en la societat «La Alhambra», per la orquesta La Catalana. De la execució de las pessos de ball per las referidas orquestas no se pot desitjar més.

C.

Novas

Ab lo present número se reparteixen las 24 planas últimas de la celebrada joya teatral catalana en dos actes *A la lluna de Valencia*.

Ab los dos números vinents repartirém la comedia en un acte *Als peus de rostre*, que 's entre las modernas una de las més populars, per sa extraordinaria acceptació.

Per ahir vespre estava ficsada la inauguració de la temporada 1895 á 96 en lo favoregut teatro Eldorado.

Lo quadro de companyia es molt important. Estará baix la direcció del celebrat artista Sr. Pinedo, y forman part de la companyia las primeras tiples Pretel, Montañés, Alfaro, García y Ruano, y los senyors Talavera, Ibarrola, Fernández y Tormo (E.).

Se posarán en escena las més celebradas sarsuelas del repertori modern, y totas las que ab éxit vagin estrenantse á Madrid.

Toca á son fi la temporada del Jardí Espanyol. Ab aquest motiu s' están donant á diari funcions de benefici.

Dimars se doná lo del simpátich artista Montero, que atragué una concurrencia tan extraordinaria, que no quedá lloch per ocupar. Lo variat programa sigué molt celebrat, conseguint lo beneficiat demostrar una vegada més qu' es inagotable son acert y bona voluntat pera 'l cultiu del art cómic.

Dimecres tocá 'l torn á lo del Sr. Escribá, y dijous lo de la tiple senyora Rius, artistas que també 's tenen guanyadas molts simpatias.

A Salamanca s' ha estrenat la ópera *Dolores*, dirigida per son mateix autor, havent sigut objecte de grans ovacions.

Ab molt bona acceptació debutá dilluns passat en lo teatro Granvia la primera tiple senyoreta Valdés, que canta discretament y posseheix una veu molt agradable.

En aquest teatro estava anunciat per ahir vespre lo benefici del celebrat artista Sr. Las-Santas.

Ha sigut rebuda ab molt aplauso en lo teatro Nove-tats, la nova opereta del mestre Valente *Los granaderos*.

La nota artística dominant de la present setmana ha sigut la visita que ha fet á nostra ciutat l' Orfeo Pamplonés, sens dupte una de las millors associacions corals d' Espanya.

Ab aquest motiu s' ha evidenciat una vegada més l' estret llas de germanó que uneix á navarros y catalans, fills de dos pobles, quinas aspiracions d' amor patri son tan consemblants.

Divendres, al arribar á nostra ciutat, foren objecte d' una de aquellas manifestacions de las que deixan grat recort per lo entusiastas.

Los concerts qu' han vingut donant durant la seva estada, s' han vist extraordinariament concurreguts y abundants en ovacions per la bona interpretació donada á las composicions del seu escullit repertori.

Al Circo Ecuestre ha tingut lloch ab gran acceptació la represa de la bonica pantomima, executada per nens, *Cendrillon* (Ventafochs).

Lo repart de premis del Certamen literari y humorístich de *La Seba*, tindrà lloch demá diumenge, á las nou de la nit, en lo local que ocupa la societat «Centro Roger de Flor», carrer de Tallers, 45, segon pis.

En celebració d' aquesta festa y seguin la costum establerta, varios colaboradores de setmanaris catalans celebrarán, en lo mateix dia, un diná en una de las fondas de nostra ciutat.

Lo lloch de reunió es en lo Café Espanyol (Plassa Real), á la una de la tarde. Lo que se avisa per si tenen

gust d'assistirhi los que tenen participació en dit Certamen.

En nostra Redacció facilitarém invitacions pera assistir al repart de premis, á qui ho solliciti.

Ab motiu del benefici del Sr. Montero se 'ns enviá deu abonos pera pans de tres lliuras pera 'ls pobres, los que donarem entre famílias necessitadas de la nostra barriada.

Aquest repart de pa se verificá en lo mateix Jordi Espanyol, de tres á quatre del dia del benefici.

Aplaudim l'acte y agraïm de cor la deferencia que ab nosaltres tingué 'l Sr. Montero.

Essent encara molt extraordinaria la concurrència que visita la Exposició humorística del «Niu Guerrer», ha sigut aplassada la seva clausura qu'estava ficsada pera 'l 15 del corrent.

Los senyors que desitjin obtenir invitacions pera visitar aquesta Exposició, poden sollicitarlas en nostra Administració.

Lo diumenge passat tingué lloch en la societat «La Granota» la inauguració de son escenari, posanthi lo drama en tres actes del malhaurat fundador del teatro catalá, *Cercol de foc*, que fou admirablement desempenyat per las actrius senyoras Coloma Forcada y Carme Planas, y 'ls actors senyors Revés, Canut (M.) y Canut (J.). Referent á aquest últim, devém dir que estigué discretíssim, fentse digne de merescut aplauso.

La societat «Centro Cómico», instalada en lo teatro Lirich, inaugurarà la nova temporada de 1895 á 96, lo próxim dia 23, vigilia de la Mercé, ab un luxós ball de societat.

Lo programa está confiat á la acreditada banda de la Casa de Caritat.

Pera la dita temporada ha quedat constituída la Junta de Govern baix la forma que segueix:

President, D. Lluís Miracle; *Vicepresident*, D. Eugeni Arbós; *Secretari*, D. Joseph Roig Cordomí; *Vicesecretari*, D. Alexandre Ansaldi; *Tesorer*, D. A. Santasusagna; *Vocals*, D. Ramon Monmany y D. Joseph Soler.

Es objecte de general protesta per tota la premsa catalana la disposició del ministre de Governació, de que 'n las demandas pera públicas reunions se indiqui si 's té de parlar en catalá.

Verdaderament que la cosa té un fondo de imposició que recae en desprestigi del dret natural que puga tenirse en usar nostre idioma.

Desitjém que s'hi donga solució lógica aviat, que á nostre entendre consisteix en disposar que 'ls delegats qu'exerceixin son càrrech á Catalunya entenguin lo catalá.

Més senzill y natural no pot esser.

En lo Certamen de *La Seba* ha guanyat lo segon premi, consistent en un pom de violas, lo jove escriptor D. Salvador Bonavia, per sa composició *Las penas del solter*, lema: *Full dona*.

També ha obtingut un accésit ab la composició *Quin desengany*, nostre corresponsal literari al Masnou D. Joseph Pujadas Truch.

En lo Centre recreatiu «La Alsaciana» se dona avuy

una funció extraordinaria en la que 's posará en escena la bonica sarsuela *Marina*, presentada ab tota propietat y ab nutrit cor y orquesta.

Cul de sach

Entre aficionats:

—Hi ara, ¿de quin modo vols surti?... ¿Qui t'ha engranyat, vestit d'americana y ab espasa?

—Y sí; ¿qué vol dir?... Aixís quant dich alló de... *la espada de la ley*, podré assenyalarla.—X.

Enigmas

Xarada

De la vella patria eúskara
aprop tenim descendents...
los fervents regionalistas
que ab Orfeo Pamplonés
han honrat á Catalunya
llensant patriòtics cants bells,
grat himne de independència
Guernikako que admirém.
¡Vinga eixa *ters*! que si á terra
que foren *quart* tant aymen,
y recordant lo que un dia
vostra regió lográ ser
ab l'ánima anyoradissa
ab l'amor patri, amor ver,
anyoren la renaixensa,
ma Catalunya *hu-dos-ters*,
hu-dos-ters... sí... als braus patricis
que estiman lo que estimém,
capdills d'una causa justa
per la qui arreu lluytarém...
¡Tribut als companys de causa
que ab son himne tant valent
'ns recorda independència
que en dos regions anyorém!...
¡Total! llensém crits de guerra!
¡Nostres furs tornin *hu* ser!
¡Grat himne de independència,
Guernikako... ¡¡al vent!! ¡¡al vent!!

SISQUET DEL FULL.

Las soluciones en lo próxim número

Correspondencia

María Cervelló: mil gracias, veurém de parlarne.—Joseph Bonsoms: no val la pena.—Jaume Tolosa: si torna per la font de 'n Llavallol mengi costellas, pero crégum, no hi fassi cap vers.—J. Lliquem O: anirá 'l geroglífich.—J. Barbany: rebin las gracias.—Francesch Comas: veurá que 's avuy; los *sonets* no 'ns simpatisan si no son lo que se 'n diu *fló*.—Joan Vicens: algo.—Llorens Martí Serra: no podém perdre temps en contestar ximpleries.—R. Cabruja: procuri més novetat.—Andreu Serra: es fluix.—Jaume Sárria: sí, sí, trágimla.—Pa y Poma: no 'm desagrada, pero lo que envia no té cap sustancia.—Bartomeuet de Gracia: algun.—Francesch Torres: té algunas repeticions de paraulas que la perjudican.—B. Montagut y Font: hi darém surtida.—Ramon Vis: no es vers ni res.—Jaume Angli: un y ab prou feynas.

Lo que no 's cita es que no serveix.

AVÍS.—Tots aquells que desitjin tenir enquadrinat l'exemplar de la comedia *A la lluna de Valencia*, poden passar á verificar lo cambi ab las condicions de costum. — Preu 15 céntims.

Tipografia LA ACADEMICA, Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861